

*APSTIPRINĀTS ar 27.12.2013. Skrundas novada domes lēmumu (prot. Nr.12, 14.§)
„Par Skrundas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas apstiprināšanu”.*

SKRUNDAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2014.-2030. GADAM

PASŪTĪTĀJS: SKRUNDAS NOVADA PAŠVALDĪBA
IZPILDĪTĀJS: SIA „REĢIONĀLIE PROJEKTI”

PRIEKŠVārds

Skrundas vārds pirmo reizi minēts 1253.gada 4.aprīlī, kad vācu bruņinieku organizācijas Zobenbrāļu ordeņa vācmestrs, virsmestra vietnieks Livonijā Sainas Eberhards un Kurzemes bīskaps Heinrihs, kam vācu ķeizars bija devis arī laicīgo varu, dala sev pakļautās Kursas gruntsgabalus. Un kopš tā laika, kā raksta novadnieks un vēsturnieks Artūrs Henrišs, "Skrunda ir vieta zemes virsū ar tālu atbalsi. Skrundai visos laikos bijis lielāks atvēziens nekā citiem. Tā nav iesprostojama kādā pilsnovada, pagasta, rajona vai novada robežstabos. Tai piemīt kaut kāds iekšējs nesavaldāms sirds dinamīts, atomreaktors un īpatns starojums".

Arī šodien, kad mūsu rokās nonākusi Skrudas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam, šķiet, ka dokumenta saturs piepildīts ar radošu un dzīvīgu darbības enerģiju. Pats galvenais, ka tā radīšanā daudzi mūsu novada iedzīvotāji ielikuši arī savu vēlmju redzējumu tālākā nākotnei. To esam darījuši, ar vēlmi dzīvot šajā zemē un novadā, būt apmierinātiem ar dzīves vides kvalitāti un kļūt par veiksmīgiem savas dzīves veidotājiem.

Svarīgi, lai mūsu bērni un mazbērni arī domātu mums līdzīgi un tālākā nākotnē piepildītu tos sapņus, kurus esam izsapņojuši jau šodien. Tikai visu kopīgais darbs un kopīgās domas spēj radīt Skrudas novadu kā sakoptu un ražīgu novadu Kurzemes centrā ar sociāli un ekonomiski aktīviem iedzīvotājiem.

Lai top!

A handwritten signature in dark ink, which appears to read 'Kleinberga'.

Skrundas novada domes priekšsēdētāja

Nellija Kleinberga

SATURA RĀDĪTĀJS

Ievads	6
Esošās situācijas kopsavilkums	8
Stratēgiskā daļa	13
1. Skrundas novads 2030.gadā (vīzija).....	13
2. Skrundas novada specializācija	14
3. Ilgtermiņa stratēģiskie mērķi un prioritātes.....	15
4. Novada funkcionālās saites	17
Telpiskās attīstības perspektīva	19
1. Apdzīvojuma struktūra un pakalpojumi	21
2. Transporta un inženiertehniskās infrastruktūras attīstība	25
3. Lauku telpas.....	27
4. Kopīgo interešu teritorijas	31
Atbilstība un saskaņotība.....	33
Īstenošanas uzraudzība.....	35

IEVADS

IEVADS

Skrundas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2030.gadam (*turpmāk – stratēģija*) ir Skrundas novada **hierarhiski augstākais ilgtermiņa** teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts ilgtermiņa attīstības redzējums (vīzija), stratēģiskie mērķi, attīstības prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva līdz 2030.gadam.

Stratēģija sastāv no šādām daļām:

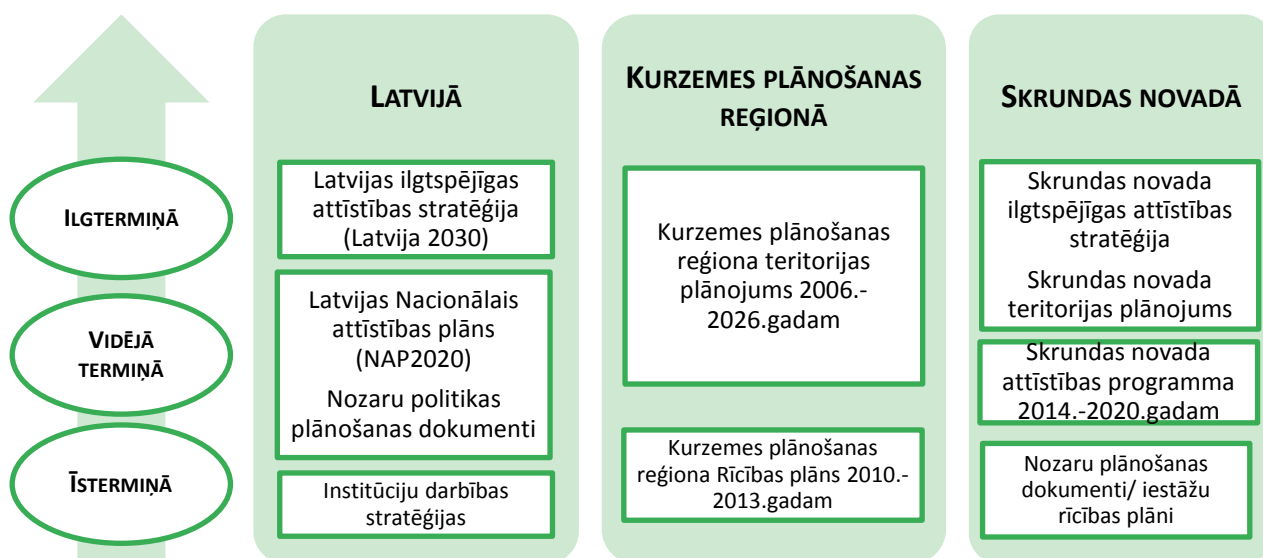
1. Skrundas novada esošās situācijas raksturojuma kopsavilkums (raksturoti attīstības priekšnosacījumi).
2. Stratēģiskā daļa, kurā ietverts ilgtermiņa attīstības redzējums (vīzija), ilgtermiņa attīstības mērķi, prioritātes, teritorijas specializācija un kopējās interešu teritorijas un funkcionālās saites ar kaimiņu pašvaldībām.
3. Telpiskās attīstības perspektīva, kuras ietvaros noteiktas un shematiski attēlotas nozīmīgākās Skrundas novada telpiskās struktūras, attīstības prioritātes, vēlamās ilgtermiņa izmaiņas un noteiktas teritorijas attīstības vadlīnijas.

Lai nodrošinātu saskaņotu un ilgtspējīgu novada telpisko attīstību, Izstrādājot turpmākos Skrundas novada pašvaldības attīstības dokumentus vai to grozījumus, jāņem vērā Stratēģijā noteiktie uzstādījumi.

Stratēģija izstrādāta saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām”, Attīstības plānošanas sistēmas likumu, Teritorijas attīstības plānošanas likumu, Ministru kabineta 25.08.2009. noteikumiem Nr. 970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”, Ministru kabineta 16.10.2012. noteikumiem Nr. 711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”, kā arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Metodiskajiem ieteikumiem ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī (aktualizētā redakcija, 2012.gada 4.aprīlis).

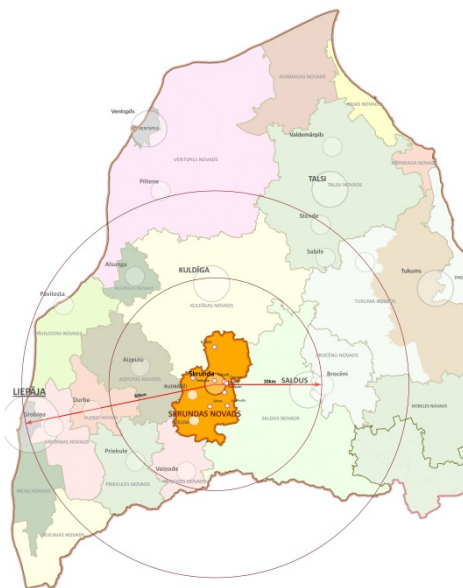
Ievērojot pēctecības un savstarpējās saskaņotības principu, dokumentā izvirzītie ilgtermiņa uzstādījumi ir saskaņā ar noteikto **nacionālā līmeņa ilgtermiņa** plānošanas dokumentu - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam (Latvija 2030), **reģiona līmeņa ilgtermiņa** plānošanas dokumentiem: Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumu 2006.-2026.gadam, kā arī **vietējā līmeņa** attīstības plānošanas dokumentus: Skrundas novada teritorijas plānojumu 2013.-2024.gadam, Skrundas novada attīstības programmu 2014.-2020.gadam un kaimiņu novadu ilgtspējīgas attīstības stratēģijas:

- Kuldīgas novada IAS 2014.-2030.gadam (uzsākta 26.04.2012., izstrādes stadijā);
- Saldus novada IAS 2013.-2038.gadam (apstiprināta 26.09.2013.);
- Aizputes novada IAS 2012.-2030.gadam (apstiprināta 19.12.2012.);

Ilustrācija 1. Attīstības plānošanas dokumentu hierarhija

ESOŠĀS SITUĀCIJAS KOPSAVILKUMS

Ilustrācija 2 Skrundas novada ģeogrāfiskais novietojums

Skrundas novads ir pašvaldība Kurzemē, kas izveidota 2009.gada 1.jūlijā, apvienojot Skrundas pilsētu ar lauku teritoriju, Nīkrāces pagastu, Raņķu pagastu un Rudbāržu pagastu. Novada administratīvais centrs atrodas Skrundas pilsētā, kas ir jaunākā pilsēta Latvijā. Novada platība ir 555,39 km². Novads ziemeļos un ziemeļrietumos robežojas ar Kuldīgas novadu, austrumos un dienvidaustrumos - ar Saldus novadu, dienvidrietumos - ar Vainodes novadu, rietumos - ar Aizputes novadu.

Iedzīvotāju skaits, nodarbinātība

Pēc PMLP datiem 2013.gada 1.jūlijā Skrundas novadā dzīvoja 5717 iedzīvotāji, bet pēc 2011.gada Tautas skaitīšanas datiem - 5331 iedzīvotājs, kas ir par 617 iedzīvotājiem (10,4%) mazāk nekā PMLP dati uz 01.01.2011. Kopējam iedzīvotāju skaitam ir tendence

samazināties, vērojama iedzīvotāju novecošanās tendence, kā arī bērnu skaita samazināšanās.

2344 jeb 41% no novada iedzīvotājiem dzīvo Skrundas pilsētā, Skrundas pagastā – 1142, Rudbāržu pagastā – 1034, Nīkrāces pagastā – 706, bet vismazāk iedzīvotāju ir Raņķu pagastā – 489 iedzīvotāji.

2013.gada jūnijā Skrundas novada teritorijā reģistrētajos uzņēmumos un iestādēs strādāja 1,2 tūkstoši darba ņēmēju un pašnodarbināto personu, kas ir aptuveni 33,5% no visiem Skrundas novada iedzīvotājiem darbaspējas vecumā.

Nozīmīgākās jomas, kurās ir nodarbināti iedzīvotāji Skrundas novadā, ir valsts pārvalde un aizsardzība (28% no visiem darba ņēmējiem), pārtikas produktu ražošana (11%), izglītība (11%) un mazumtirdzniecība (9%).

Strādājošo mēneša vidēja bruto darba samaksa Skrundas novadā 2012.gadā bija 326 lati, kas ir par 27,7% zemāka kā Kurzemes reģionā (451 lats) un par 38% zemāka kā vidēji valstī (504 lats).

Bezdarba līmenis 2013.gada 31.jūlijā novadā sasniedz 11,8%, kas ir augstāks nekā valstī kopumā (7,3%) un Kurzemes statistiskajā reģionā (7,7%).

Izglītība

Skrundas novadā atrodas 8 izglītības iestādes:

- Skrundas pirmsskolas izglītības iestāde „Liepziediņš”,
- Skrundas vidusskola,
- Jaunmuižas pamatskola,
- Nīkrāces pamatskola,
- Oskara Kalpaka Rudbāržu pamatskola,
- Rudbāržu internātpamatskola - rehabilitācijas centrs,
- Skrundas Mūzikas skola;
- Skrundas Profesionālā vidusskola.

2012./2013.mācību gadu visās minētajās izglītības iestādēs uzsāka 1065 skolēni. Salīdzinot ar 2009./2010.mācību gadu, kopējais skolēnu skaits ir samazinājies par 182 jeb 14,6%. Citu pašvaldību izglītības iestādēs mācās 82 Skrundas novadā deklarētie bērni, Skrundas novadā izglītojas 17 citu pašvaldību bērni.

Kultūra un sports

Kultūras dzīves aktivitātes novadā norisinās Skrundas kultūras namā, Rudbāržu kultūras namā, Nīkrāces Atpūtas centrā un Saieta namā, kā arī Raņķos pasākumu zālē. Brīvdabas pasākumi notiek Skrundas pilskalna estrādē un Skvēros pilsētas centrā. Lielākie svētki kultūras jomā ir pašdarbības kolektīvu atskaite koncerts, Skrundas pilsētas svētki, kā arī amatiermākslas kolektīvu festivāls *Spēlēju, dancoju*. Novadā darbojas 7 bibliotēkas, divas no tām Skrundas pilsētā, bet pārējās blīvāk apdzīvotos ciemu centros.

Skrundā darbojas Kuldīgas sporta skolas volejbola nodaļas filiāle ar 76 audzēkņiem un trīs treneriem. Skolās tiek nodrošināti dažādu sporta pulciņu darbība.

Tiek organizēti dažādi sporta pasākumi (piemēram, Skrundas atklātais čempionāts volejbolā, orientēšanās sacensības, velosacensības, skolēniem ir iespēja piedalīties novada sacensībās futbolā, volejbolā, stafetēs, krosā, tautas bumbā u.c.).

Veselības aprūpe

Veselības aprūpes pakalpojumus novadā nodrošina pašvaldības iestāde „Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs”, kuram ir divas struktūrvienības - Nīkrāces veselības punkts un Rudbāržu veselības aprūpes punkts. Novadā atrodas Aprūpes nams „Valtaiķi”, kurā tiek uzņemti cilvēki ar invaliditāti un pensijas vecuma cilvēki.

Novadā ir reģistrētas 5 ģimenes ārstu prakses un 1 ārsta prakse zobārstniecībā. Skrundā ir neatliekamās medicīnas palīdzības dienesta punkts.

Sociālie pakalpojumi

Sociālo palīdzību un pakalpojumus nodrošina Skrundas novada pašvaldības aģentūra „Sociālais dienests”. Sociālajam dienestam ir struktūrvienības Nīkrācē, Raņķos un Rudbāržos.

Kopš 2009.gada pieaug trūcīgu un maznodrošinātu iedzīvotāju skaits, kā rezultātā ir izdevumi sociālajai palīdzībai ir vairākkārtīgi palielinājušies.

2013. gadā kā iestāde Skrundā savu darbību uzsāka Alternatīvās aprūpes dienas centrs, kur brīvo laiku var pavadīt visa vecuma un interešu cilvēki un personas ar funkcionāliem traucējumiem.

Sabiedriskā drošība

Par sabiedrisko drošību un kārtību novadā ir atbildīga Skrundas novada pašvaldības policija un Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Kuldīgas iecirknis. Novadā atrodas arī VUGD postenis.

Transporta infrastruktūra un pakalpojumi

Skrundas novada transporta infrastruktūru veido valsts un pašvaldības autoceļi, kā arī dzelzceļš. Novadu šķērso valsts galvenais ceļš A9 Rīga (Skulte)–Liepāja, kurš ir nozīmīgs tranzīta ceļš posmā Rīga – Liepāja un nodrošina labu Skrundas pilsētas sasniedzamību. Novadā atrodas 3 reģionālie autoceļi (P107 Skrunda – Ezere, P116 Kuldīga – Skrunda – Embūte, P117 Skrunda – Aizpute) un 7 vietējie autoceļi (V1273 Sieksāte – Laidi, V1274 Rudbārži - Rudbāržu internātskola, V1275 Rudbārži – Kalvene, V1276 Tukuma dzirnavas – Dzelda, V1277 Lēnas – Alši, V1278 Ciecere - Ikaiši – Vārme, V1295 Turlava - Valtaiķi - Kalvene – Embūte).

Kopējais ceļu garums Skrundas novadā ir 245.45 km, t.sk. ar melno segumu ir 36.549 km, grants (šķembu) segumu 198.246 km un bez seguma ir 10.655 km.

Pašvaldības ceļu garums novadā ir 195.2 km, no tiem tikai 12.5 km ir asfaltēti (~6%). Autoceļi ar grants segumu tiek regulāri greiderēti un šķemboti. Skrundas novada pašvaldības pārziņā ir 4 tilti.

Autoceļu tīkls Skrundas novadā ir labi attīstīts, tomēr daudzos ceļu posmos nepieciešama ceļa seguma atjaunošana, grāvju un caurteku sakārtošana.

Skrundas novada teritoriju austrumu – rietumu virzienā šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Liepāja..

Mājokļi

Pēc CSP datiem 2009.gada beigās Skrundas novada dzīvojamā fondā 1337 dzīvojamās mājās bija 3052 mājokļi, ar kopējo platību 286.5 tūkst. m². Vidēji uz vienu iedzīvotāju tas sastādīja 47.6 m² dzīvojamās platības, kas raksturojams kā augstākais rādītājs starp kaimiņu novadiem. Skrundas novada dzīvojamā fonda struktūrā pēc mājokļu skaita lielāko īpatsvaru veido 1 dzīvokļa mājokļi jeb privātmājas.

Ūdensapgāde, kanalizācija, siltumapgāde

Novadā darbojas 9 centralizētās ūdensapgādes sistēmas un 9 centralizētās kanalizācijas sistēmas - Skrundas pilsētā, Cieceres, Jaunmuižas un Kušaiņu ciemos (Skrundas pagasts), Rudbāržu un Sieksātes ciemos (Rudbāržu pagasts), Dzeldas un Lēnu ciemos (Nīkrāces pagasts), kā arī Raņķu ciemā (Raņķu pagasts).

Centralizēta siltumapgāde ir Skrundas pilsētā, kur ar siltumu tiek nodrošināti ~18% iedzīvotāju, Raņķu pagasta ēkā „Sākumskola”, kurā atrodas arī bērnudārzs, bibliotēka, pasta nodaļa un kultūras pasākumu zāle, kā arī Rudbāržu ciemā.

Skrundas pagastā un Nīkrāces pagastā nav centralizētās siltumapgādes. Nīkrāces pagastā atsevišķās daudzdzīvokļu mājās ierīkotas lokālās apkures sistēmas. Pārējās daudzdzīvokļu mājās izmanto krāšņu apkuri.

Energoapgāde un telekomunikācijas

Skrundas novada teritoriju šķērso elektroenerģijas pārvades tīkla 110 kV un 330 kV gaisa vadu līnijas.

Skrundas novada teritoriju (Skrundas, Raņķu un Rudbāržu pagasts) šķērso maģistrālais gāzes vads Iecava - Liepāja. Raņķu pagasta teritorijā atrodas gāzes regulēšanas stacija (GRS) „Rudbārži” un maģistrālā gāzesvada Iecava – Liepāja atzars uz GRS „Rudbārži”. Rudbāržu pagasta teritorijā atrodas augstā, vidējā un zemā spiediena sadales gāzesvadi un gāzes regulēšanas punkti.

Nīkrāces pagasta teritorijā atrodas augstā spiediena ($P < 0,6 \text{ MPa}$) gāzesvads un vidējā spiediena ($P < 0,4 \text{ MPa}$) gāzesvadi.

Skrundas novadā telekomunikācijas nodrošina fiksēto un mobilo telekomunikāciju infrastruktūra, pieejami interneta, datu pārraides pakalpojumi.

Skrundas novadā pasta pakalpojumus nodrošina VAS „Latvijas Pasts” 4 pasta nodaļas – Skrundas pilsētā, Nīkrāces, Raņķu un Rudbāržu pagastos.

Uzņēmējdarbība

2013.gada augustā SIA „Lursoft” datu bāzē ir atrodami 464 Skrundas novadā reģistrēti un nelikvidēti uzņēmumi. Šo uzņēmumu reģistrētā pamatkapitāla apjoms – 4.15 milj. Ls.

Sadalījumā pa darbības veidiem visplašāk pārstāvēta ir lauksaimniecība un mežsaimniecība - 60% no kopējā aktīvo komercsabiedrību skaita, tam seko tirdzniecība – 13%, pārējo darbības veidu aktivitātes nepārsniedz 4%.

Pēc CSP datiem 2011.gadā Skrundas novadā 330 aktīvo uzņēmumu (vai 95%) ir klasificēti kā *mikro*, 17 – kā *mazie*, 1 – kā *vidējais*, lielo uzņēmumu nav. Novadā ir reģistrēti 3 uzņēmumi ar apgrozījumu virs 1 miljona latu: SIA „Matss” (1.84 milj. latu), „BALTIC MEAT STANDART” (1.7 milj. latu) un SIA „EKO DRUVA”.

2011.gadā Skrundas novada teritorijas attīstības indekss ir -0.905. No 110 Latvijas novadiem Skrundas novads ieņem 91. vietu, ko var uzskatīt par nelabvēlīgu faktoru biznesa attīstībai.

Pārvalde

Pašvaldības pakalpojumu nodrošināšanas vietas ir administratīvais centrs Skrundā, pakalpojumu pārvaldes ir Rudbāržu, Nīkrāces un Raņķu pagastos.

Novada pārvaldi īsteno Skrundas novada pašvaldība, tās struktūrvienības un iestādes. Skrundas novada Dome sastāv no 15 deputātiem, kuri darbojas šādās komitejās: finanšu komitejā, attīstības komitejā, kā arī sociālo, izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejā. Skrundas novada pašvaldības pakļautībā ir 17 iestādes un struktūrvienības, 2 kapitālsabiedrības un 1 aģentūra.

Komunikācija ar sabiedrību notiek, izmantojot novada mājas lapu www.skrundasnovads.lv, informatīvo izdevumu *Skrundas novads*, novada televīziju TV Skrunda, rīkojot sabiedriskās un publiskās apspriešanas, tiekoties ar iedzīvotājiem, sadarbojoties ar sabiedriskajām organizācijām, iespēju robežās atbalstot šo organizāciju darbību ar telpām pasākumu rīkošanai, ar transportu, kā arī ar informācijas izplatīšanu par organizāciju darbu.

2012.gada pamatbudžeta ieņēmumu apjoms ir 3.6 milj. latu, no kuriem 85,7% ir nodokļu ieņēmumi. 45% budžeta līdzekļu (vidēji 2009.-2013.gadā) tiek novirzīti izglītības jomai.

2012.gada novembrī SIA „Lursoft” datu bāzē ir atrodamas ziņas par 27 biedrībām un 2 nodibinājumiem, kas reģistrēti Skrundas novadā.

Dabas resursi

Pēc Valsts zemes dienesta datiem 2012.gada 1.janvārī 57,58% (31978,6 ha) no visas Skrundas novada teritorijas aizņem lauksaimniecības zeme, bet 38,47% (21365,0 ha) – mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir ierobežota. 82% (15198,4ha) no lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizņem aramzeme, 10% - ganības, 7% - pļavas un 1% augļu dārzi.

Novadā ir vairākas ūdenskrātuves, kas izmantojamas gan saimnieciskām vajadzībām, gan kā potenciālas rekreācijas zonas. Lielākās upes novadā ir Venta, Garūdene, Ciecere un Ponakste. Lielākā ūdenstilpes novadā ir Skrundas, Niedres (Robalta), Alkšņukalnu, Mildavu dīķi un Briņķu ezers.

Novada ūdenstilpnes tiek izmantotas zivsaimniecībā un ir viens no galvenajiem novada saimnieciskajiem objektiem.

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes datu bāzēs pieejamo informāciju Skrundas novadā atrodas 2 dabas liegumi (Ventas un Šķerveļa ieleja, Skrundas zivju dīķi), 9 dabas pieminekļi un 25 dižkoki.

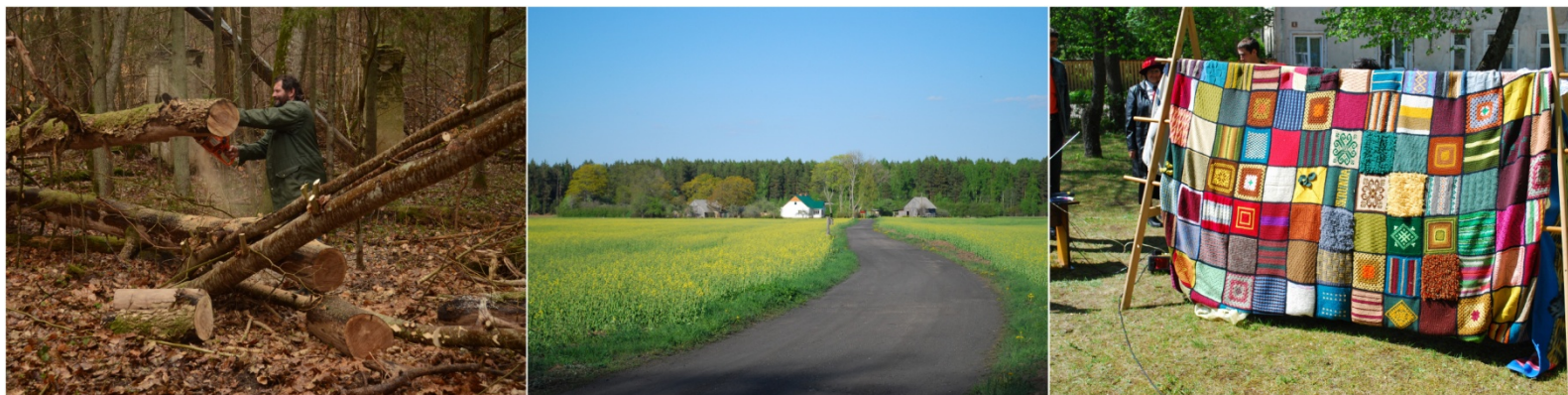
Kultūrvēsturiskais mantojums

Novadam raksturīgs bagātīgs kultūrvēsturiskais mantojums, kas var tikt izmantots tūrisma un rekreācijas attīstībai.

Pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas datiem Skrundas novada teritorijā atrodas un tiek saglabāti 14 valsts un 5 vietējās nozīmes arheoloģijas, mākslas, un arhitektūras pieminekļi, kā arī citi kultūrvēsturiski objekti.

Novadā atrodas militārā mantojuma visu laiku vēstures liecības, t.sk.:

- padomju laika mantojums - bijusī kara pilsētiņa pie Skrundas, kurā atradās PSRS armijas radiolokācijas stacija. Rudbāržos ir padomju kodolraķešu bāze. Abi objekti ir privāts īpašums, objekti nav izveidoti kā labiekārtotas ekskursiju vietas,
- Skrundas pilskalns, Krievkalna pilskalns,
- „zviedru” un „vācu” laiku liecības – karavīru apmetnes,
- Oskara Kalpaka taka un ar brīvības cīņām saistītās vietas.

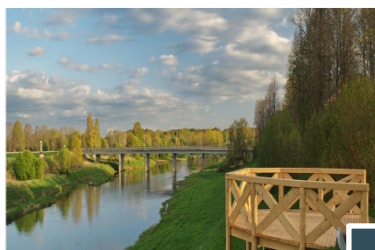

STRATĒGISKĀ DAĻA

STRATĒGISKĀ DAĻA

1. *SKRUNDAS NOVADS 2030.GADĀ (VĪZIJA)*

Sakopts un ražīgs
novads Kurzemes
centrā ar sociāli un
ekonomiski aktīviem
iedzīvotājiem.

Skrundas novads ilgtermiņā attīstīsies kā novads ar ražīgu lauksaimniecību, mežsaimniecību, mežizstrādi, kokapstrādi, derīgo izrakteņu ieguvī, zivsaimniecību – jeb kopumā ražīgu ekonomiku, t.sk. tūrismu. Ekonomikas pieaugumu balstīs novada lielākā vērtība – uzņēmīgi un sociāli aktīvi novada iedzīvotāji, kam tiks nodrošināta nepieciešamā dzīves kvalitāte visās tās izpausmes jomās, t.i., mājoklis, izglītība, kultūras un sporta aktivitātes, sociālā aprūpe, mobilitāte un citas.

2. SKRUNDAS NOVADA SPECIALIZĀCIJA

Vietējo resursu izmantošana (lauksaimniecības zemes, mežsaimniecības teritorijas, derīgie izrakteņi, atjaunojamie enerģijas resursi) un pakalpojumi ir pamats ekonomikas attīstībai.

Skrundas novads specializējas:

- Lauksaimniecībā un lauksaimniecības produktu pārstrādē,
- Mežsaimniecībā (ietverot mežsaimniecību, mežizstrādi un kokapstrādi);
- Derīgo izrakteņu ieguvē un izmantošanā;
- Zivsaimniecībā;
- Tūrismā.

**Lauksaimniecība
un produkcijas
pārstrāde**

mežsaimniecība

**derīgo izrakteņu
ieguve**

zivsaimniecība

tūrisms

Starptautisku atpazīstamību Skrudas novadam veido 20.gadsimta militārais mantojums (Skrundas lokators, militārā pilsētiņa) un unikālā novada vēsture, kas apvieno dažādu vēstures posmu liecības un notikumus („Brīvības cīņas” 1919.gadā).

Latvijas mērogā Skrudas pilsēta ir īpaša ar „jaunākās pilsētas Latvijā” statusu, kas iegūts 1996. gadā.

Eiropā

- PSRS militārais mantojums
- Tūrisma galamērķis - novads ar visu laikmetu vēstures liecībām

Latvijā un Kurzemē

- Tūrisma mērķis - novads ar visu laikmetu vēstures liecībām
- Latvijas brīvvalsts cīņu krustceļi
- Kurzemes centrs ar kultūras tradīcijām, dabas vērtībām (Ventas upi, gravām, klintīm, u.c.)

3. ILGTERMIŅA STRATĒGISKIE MĒRĶI UN PRIORITĀTES

STRATĒGISKIE MĒRĶI

Stratēģiskie mērķi - koncentrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērsts uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.

Lai nodrošinātu vīzijas piepildīšanu, noteikti 3 stratēģiskie mērķi, kuri balstīti uz galvenajām Skrundas novada pamatvērtībām: sabiedrību, dzīves vidi un ekonomiku.

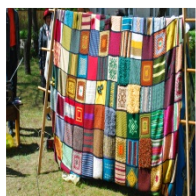

SM1

Sociāli un ekonomiski aktīva sabiedrība

SM2

Sakopta dzīves un atpūtas vide

SM3

Daudzveidīga ekonomiskā vide

Stratēģiskais mērķis SM1 ir Sociāli un ekonomiski aktīva sabiedrība, kas tiecas uz sabiedrības un ikviena indivīda aktīvu iesaisti novada izaugsmei.

Stratēģiskais mērķis SM2 nozīmē dzīves vides un telpas attīstību – nepieciešamību pilnveidot esošo infrastruktūru un labiekārtot novada teritoriju, kā arī attīstīt infrastruktūras objektus, padarot novadu daudz pievilcīgāku iedzīvotājiem, uzņēmējiem un viesiem.

SM3 – daudzveidīga ekonomiskā vide – nosaka vietējās uzņēmējdarbības vides un lauksaimniecības attīstības nepieciešamību. Skrundas novada pašvaldības mērķis ir veicināt darba devēju un darba ņēmēju skaita pieaugumu, nodrošinot iedzīvotājiem darba iespējas novada teritorijā, veidojot ekonomisko attīstību veicinošu vidi.

Visi mērķi ir savstarpēji saistīti un tiecas uz vīzijas sasniegšanu.

ILGTERMIŅA PRIORITĀTES

Prioritātes ir teritorijas attīstības vispārējās aktualitātes, kuru risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.

Skrundas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija izvirza 4 ilgtermiņa prioritātes:

- **IP1** Mūsdienīgi pakalpojumi;
- **IP2** Kvalitatīva vide un ilgtspējīgi apsaimniekoti resursi;
- **IP3** Sociālo un ekonomisko aktivitāšu attīstība;
- **IP4** Sadarbība ekonomiskai izaugsmei.

Īpašu uzmanību ilgtermiņā Skrundas novads pievērš mūsdienīgu pakalpojumu nodrošināšanai un attīstībai, dažādojot pakalpojumu klāstu un modernizējot attiecīgo infrastruktūru, vienlaicīgi nodrošinot pakalpojumu pieejamību ikvienam.

Otra aktualitāte ilgtermiņā ir kvalitatīva vide un ilgtspējīgi apsaimniekoti resursi, kas nozīmē ilgtspējas principu nodrošināšanu infrastruktūras attīstībā (investīcijas infrastruktūras attīstībai ir ekonomiski pamatotas, videi draudzīgas un nodrošina atbalstu sabiedrībai nepieciešamo pakalpojumu pieejamībai t.sk. novada iekšējās un ārējās sasniedzamības nodrošināšanai).

Trešā ilgtermiņa prioritāte ir Sociālo un ekonomisko aktivitāšu attīstība, kas tiek veicināta, aktivizējot sabiedrību, vietējos uzņēmējus, nevalstiskās organizācijas un citas interešu grupas. Prioritāte ir vērsta uz uzņēmējdarbības veicināšanu novadā, nodrošinot konsultatīvu atbalstu un labvēlīgu vidi mājražošanas attīstībai, lauksaimniecības produktu ražošanai, dažādu pakalpojumu sniegšanai, produktu ražošanai un savstarpējai kooperācijai.

Sadarbība ekonomiskai izaugsmei ir ceturrtā prioritāte ilgtermiņā, realizējot sadarbības projektus ar kaimiņpašvaldībām, ārvalstu partneriem, kā arī pārvaldības darbību vēršot ekonomiskās vides uzlabošanai, kooperācijas atbalstīšanai un Skrundas novada atpazīstamības uzlabošanai.

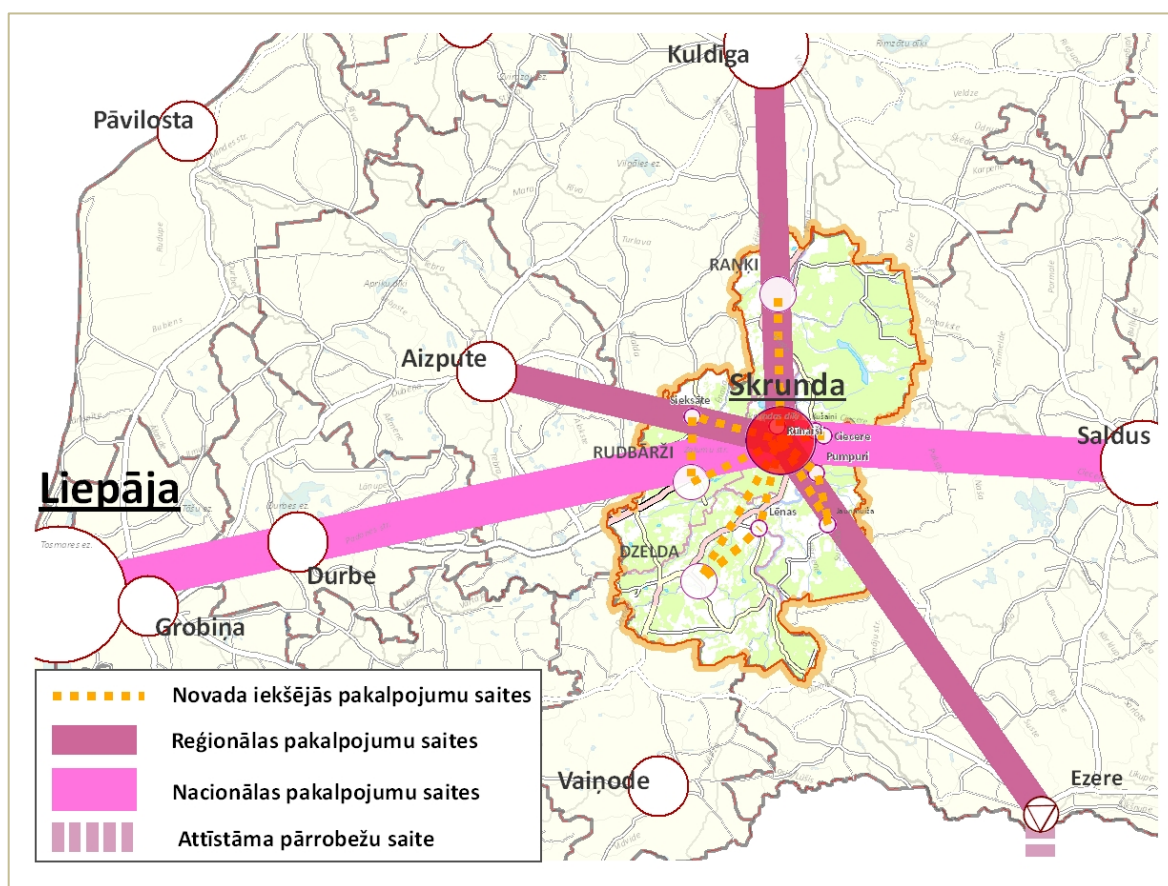
4. NOVADA FUNKCIONĀLĀS SAITES

Novada ārējās funkcionālās saites (pakalpojumi, darbavietas) ar starptautiskas, nacionālas un reģionālas nozīmes centriem, kā arī pārobežu saites:

Galvenās saites:

- Rīgas virziens (nacionāla līmeņa pakalpojumi, darbavietas, transporta mezgls, t.sk. starptautiska lidosta u.c.)
- Liepājas virziens (saikne ar starptautiskas un nacionālas nozīmes centru, pakalpojumi, transporta mezgls, t.sk. osta u.c.)
- Saldus virziens (saikne ar reģionālas nozīmes centru, darbavietas, pakalpojumi)
- Kuldīgas virziens (saikne ar reģionālas nozīmes centru, bijušo rajona centru, darbavietas, pakalpojumi, t.sk. kopīgi organizēti publiskie pakalpojumi un iniciatīvas)
- Ezeres – Lietuvas virziens (attīstāma pārobežu saite)

Iekšējās funkcionālās saites vieno novada centru ar vietējas nozīmes un lauku centriem, kā arī vietējās nozīmes centrus ar apkārtējām lauku teritorijām

Attēls 1. Skrudas novada funkcionālās saites

Skrudas novadam jāstiprina sadarbība ar esošajiem un potenciālajiem sadarbības partneriem (pašvaldībām, uzņēmumiem, institūcijām u.c.), kas sekmēs izglītības, darbaspēka, pakalpojumu, transporta, vides infrastruktūras, kultūras, tūrisma, dabas aizsardzības un citu jomu attīstību ne tikai novadā, bet arī Kurzemes plānošanas reģionā un ārpus tā.

TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA

TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA

Telpiskās attīstības svarīgākais pamatnosacījums ir tās ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana, ievērojot novada attīstības vēsturisko pēctecību, respektējot šodienas iedzīvotāju un nākotnes paaudžu vajadzības, nodrošinot daudzveidīgas ekonomiskās, ražošanas un pakalpojumu sniegšanas iespējas, sabalansējot tās ar dabas un labiekārtotās vides līdzāspastāvēšanu.

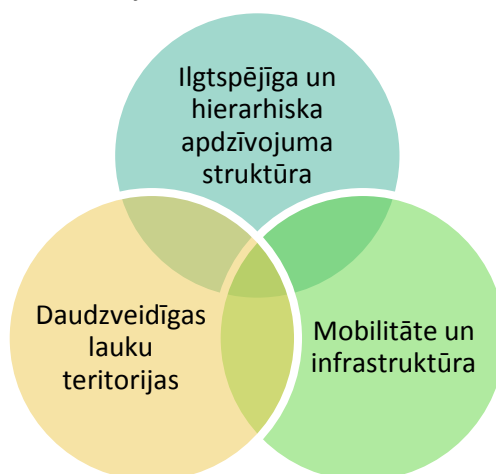
Pašvaldības uzdevums ir nodrošināt nepārtrauktu teritorijas attīstības plānošanas procesu, veidojot ilgtspējīgu telpiskās plānošanas politiku, spējīgu līdzsvarot pašvaldības izvirzītos mērķus un rīcību virzienus ar teritorijas ekoloģisko nestspēju, ievērojot dabas resursu pārdomātas izmantošanas principu, veicinot kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu un nodrošinot sociālo attīstību.

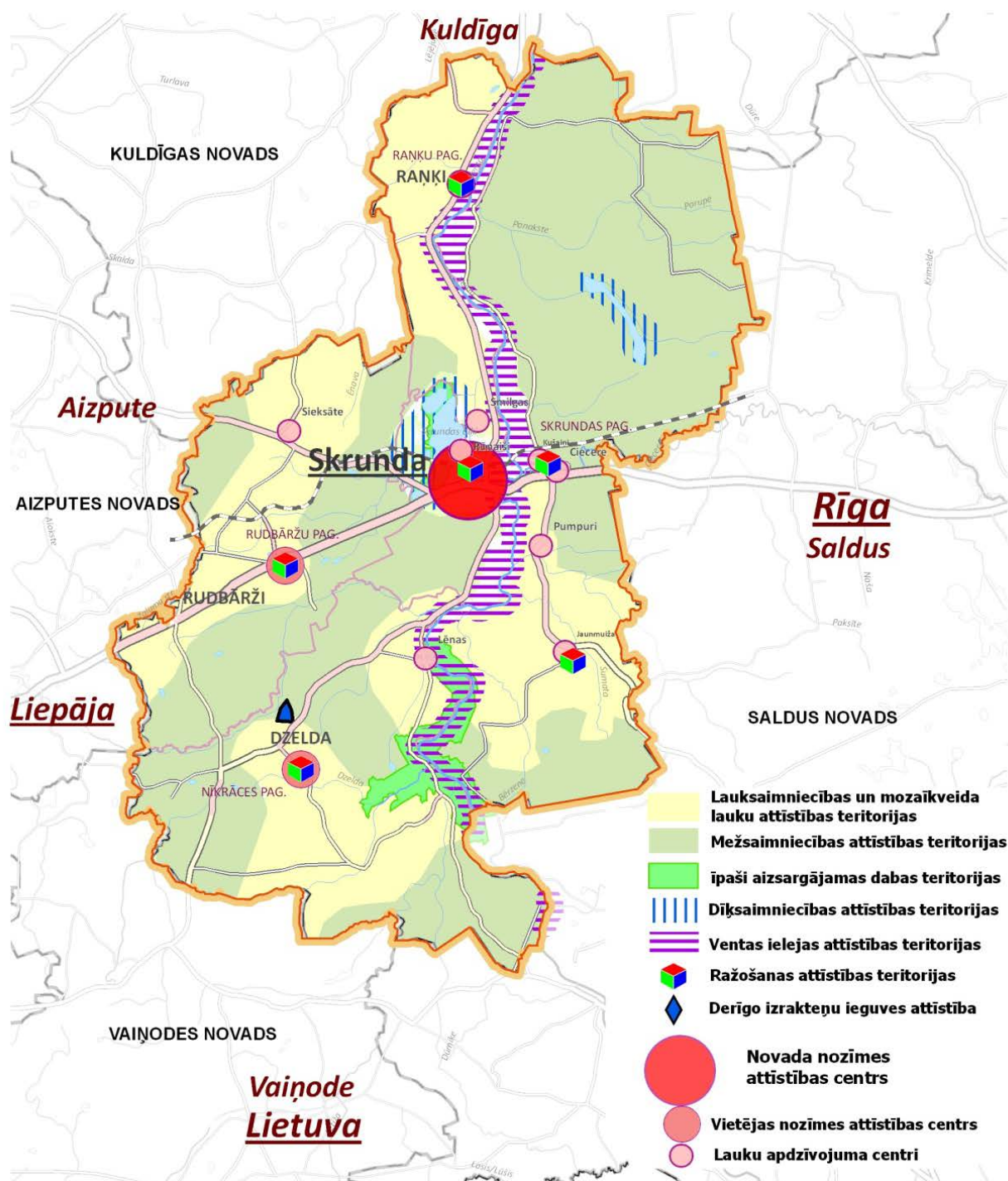
Skrundas novada telpiskās attīstības perspektīva nosaka vēlamo teritorijas telpisko struktūru, ietverot nozīmīgākos esošos telpiskās struktūras elementus:

- apdzīvojuma struktūru un publisko pakalpojumu klāstu;
- galvenos transporta koridorus, kā arī maģistrālos inženierkomunikāciju tīklus un objektus;
- dabas teritoriju telpisko struktūru, tai skaitā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklu;
- kultūrvēsturiski un ainaviski nozīmīgās teritorijas;
- prioritāri attīstāmās teritorijas.

Skrundas novada telpiskās attīstības perspektīva konceptuāli attēlo vēlamo novada telpisko attīstību. Lai veidotu telpisku ietvaru, kas veicinātu ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanu, izvirzīti trīs prioritāri telpiskās struktūras pilnveidošanas virzieni:

- Ilgtspējīga un hierarhiska apdzīvojuma struktūras attīstība, nodrošinot katram apdzīvojuma centra līmenim atbilstošu pakalpojumu klāstu, darbavietas un infrastruktūru;
- Mobilitāte un infrastruktūra;
- Daudzveidīgas lauku teritorijas.

Attēls 2. Skrundas novada vēlamā telpiskā struktūra

Lai raksturotu Skrundas novada telpisko struktūru, tiek izšķirtas šādas galvenās funkcionālās telpas:

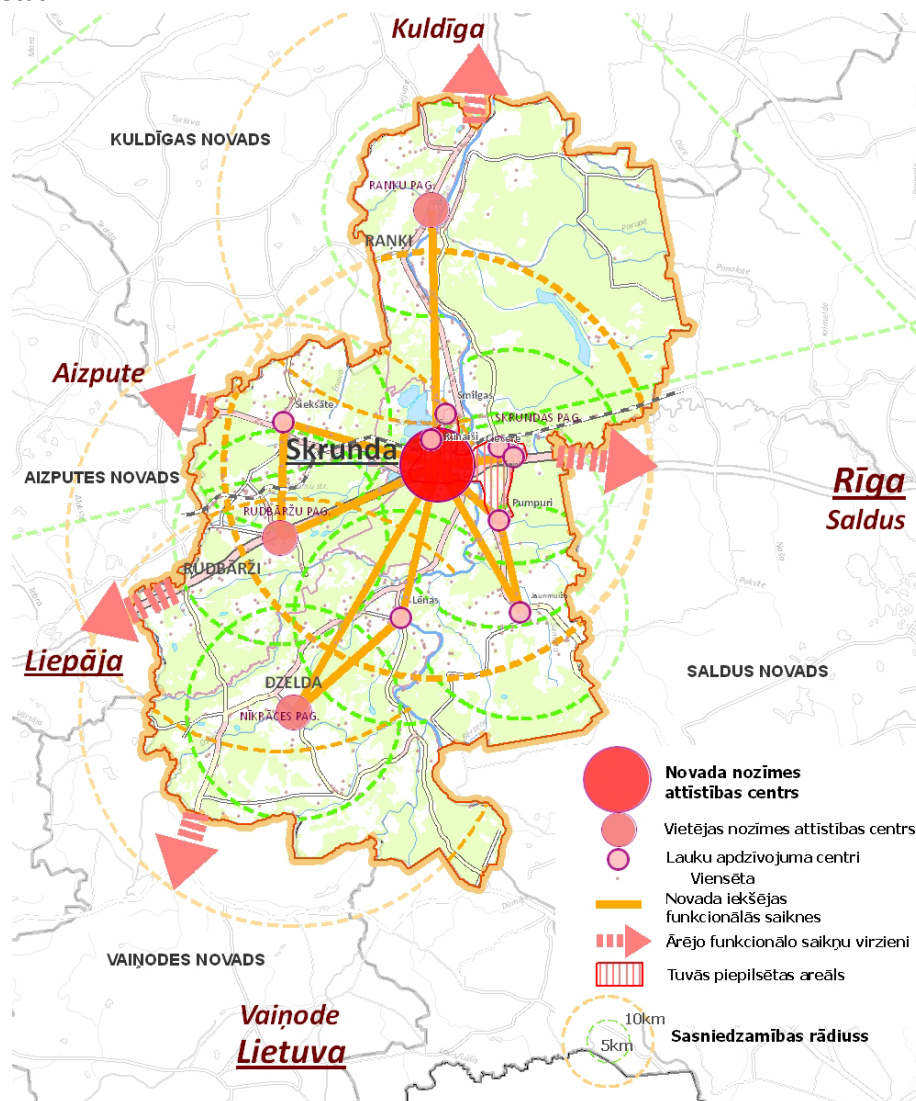
- Lauksaimniecības un mozaikveida lauku attīstības teritorijas;
- Mežsaimniecības attīstības teritorijas;
- Urbānās teritorijas (t.sk. tuvās piepilsētas areāls);
- Ražošanas teritorijas;
- Ūdenssaimniecības attīstības teritorijas;
- Dabas aizsardzības teritorijas.

1. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI

Skrundas novada apdzīvojuma struktūru veido Skrunda pilsēta, kā arī lauku kompaktās (ciemi) un dispersās (viensētas un to grupas) apdzīvotās vietas.

Skrundas novada telpiskajā struktūrā tiek noteikti sekojoši apdzīvoto vietu attīstības centru līmeņi¹:

- Skrunda – novada nozīmes attīstības centrs, pilsēta.
- Rudbārži, Dzelda – vietējās nozīmes attīstības centri, lielie ciemi.
- Raņķi, Jaunmuiža, Pumpuri, Ciecere, Kušaiņi, Rūnaiši, Lēnas, Sieksāte, Smilgas – lauku apdzīvojuma centri, ciemi.
- Vēršmuiža, Plostnieki, Videnieki, Bračas, Savenieki, Niedra, Nīkrāce, Tukums u.c. – vēsturiskās apdzīvotās vietas, skrajciemi jeb sētkopas, zaudējušas apdzīvojuma centru lomu, bet turpina veidot teritorijas identitāti.
- Viensētas.

Attēls 3. Skrundas novada apdzīvojuma struktūra

¹ Attīstības centrs – teritorija, kurā ir resursu (t.sk. cilvēkresursu), sociālo un ekonomisko aktivitāšu koncentrācija un kas veicina apkārtējās teritorijas attīstību

Vadlīnijas:

- Ilgtspējīga un hierarhiska apdzīvojuma struktūras attīstība, nodrošinot katram apdzīvojuma centra līmenim atbilstošu pakalpojumu klāstu un darbavietas.
- Savstarpējo saikņu stiprināšana (tai skaitā infrastruktūras, sasniedzamības uzlabošana), mobilitāte.
- Novada nozīmes pakalpojumu līmeņa un dzīves vides uzturēšana Skrundas pilsētā, lai sekmētu novada attīstību un konkurētspēju.
  - o Pakalpojumu klāsts²: pašvaldība, bibliotēku pakalpojumu kopums, profesionālās ievirzes mākslas un mūzikas izglītības pakalpojums, kultūras un brīvā laika pieejamība (t.sk. kultūras nams, brīvdabas estrāde), kultūras mantojuma saglabāšana, izpēte un pieejamība sabiedrībai, vispārējā vidējā un profesionālā izglītība, profesionālās ievirzes sporta izglītība, pieaugušo formālā un neformālā izglītība, daudzfunkcionālie jauniešu centri, primārās veselības aprūpes pakalpojums, ambulatorie veselības aprūpes pakalpojumi, veselības veicināšanas pakalpojums, zobārstniecības pakalpojums sociālā dienesta pakalpojumu pilns apjoms (sociālais darbs un pakalpojumu nodrošināšana, atbilstoši personu vajadzībām).
- Vietējās nozīmes attīstības centru attīstība, nodrošinot pakalpojumus apkārtējām teritorijām.
  - o Pakalpojumu klāsts: pašvaldības iestāde vai struktūrvienība, bibliotēku pakalpojumu kopums (lasīšanas iespējas, informācijas resursu izmantošanas pakalpojumi, izglītības, mūžizglītības un apmācības iespējas, saturīga brīvā laika pavadīšana, sociālie pakalpojumi, interneta pieejamība), kultūrizglītības un mākslinieciskās jaunrades izpaušanās iespēju pakalpojums, pamatskola, interešu izglītības pieejamība, darbs ar jaunatni (neformālās izglītības piedāvājums jauniešiem, lietderīga brīvā laika pavadīšana), sporta pakalpojumi izglītības iestāžu sporta bāzēs (sporta zāles, sporta laukumi utt.) kontekstā ar izglītības iestāžu tīklu, primārās veselības aprūpes pakalpojums (ģimenes ārsts, feldšerpunkts, kompensējamie medikamenti un ierīces, farmaceitiskā aprūpe).
- Skrundas pilsēta, Rudbāržu ciems, Dzeldas ciems un Skrundas profesionālā vidusskola noteikti kā prioritāri attīstāmās teritorijas.

Ražošanas attīstības teritorijas

Ražošanas attīstības teritorijas izvietotas galvenokārt Skrundas pilsētā un lielākajos ciemos, kā arī atsevišķos kompleksos lauku teritorijā.

Vadlīnijas

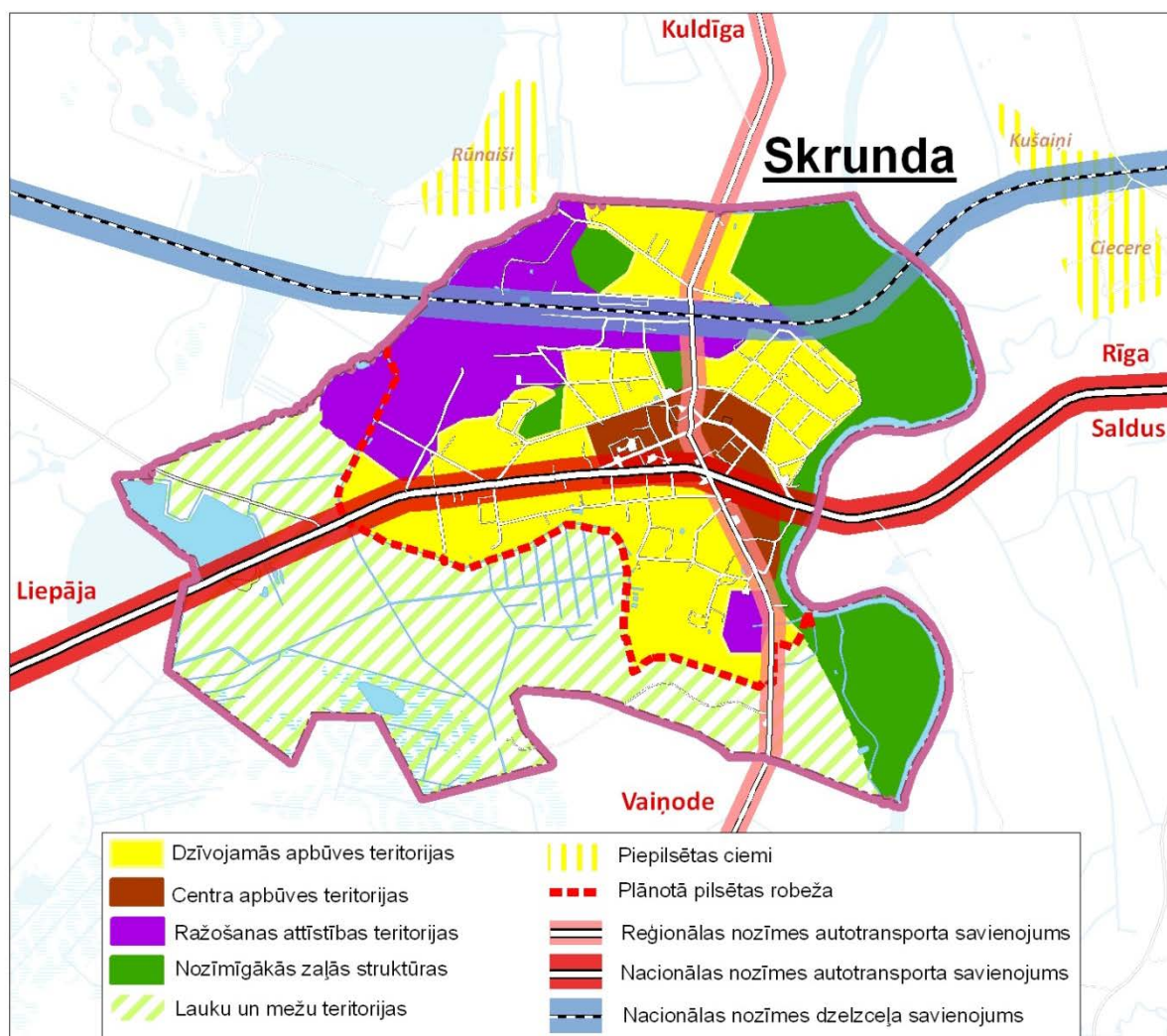
- Uzņēmējdarbību atbalstošas infrastruktūras attīstība.
- Produkcijas ražošana ar augstu pievienoto vērtību (lauksaimniecības produktu ražošana/pārstrāde, kokrūpniecība, bioloģiskā lauksaimniecība u.c.).
- Inovācijas, labākās pieejamās ražošanas tehnoloģijas.

² Atbilstoši Reģionālās politikas pamatnostādņēm

Skrundas pilsētas telpiskā struktūra

Skrundas pilsētas telpiskās attīstības perspektīvā izdalīti šādi galvenie elementi un attīstības zonas:

- **Centra apbūves teritorija** – aptver pilsētas centrālo daļu, kurā koncentrēti galvenie publiskās apbūves un pakalpojumu objekti; jaukta teritorijas izmantošanas struktūra, atsevišķi daudzdzīvokļu dzīvojamie masīvi un mazstāvu apbūve.
- **Rūpniecības un tehniskās apbūves teritorijas** – izvietotas galvenokārt pie dzelzceļa trases kā nozīmīga transporta koridora, paplašinoties ZR virzienā, ar rezerves teritorijām. Viens rūpniecības apbūves masīvs pilsētas D daļā.
- **Dzīvojamās apbūves teritorijas** – dominē savrupmāju apbūve ar atsevišķiem daudzdzīvokļu masīviem, pakalpojumu un tehniskās apbūves objektiem. Paredzamas ierobežotas paplašināšanas iespējas pilsētas robežās
- **Nozīmīgākās zaļās struktūras, dabas un apstādījumu teritorijas** – Ventas upei piegulošās teritorijas, atsevišķi parki, skvēri, mežaparki un kapsēta.
- **Transporta koridori** – galvenie transporta koridori, kas šķērso pilsētas teritoriju, ir dzelzceļš ar tam piegulošo nodalījuma joslu, kā arī valsts galvenais autoceļš.

Attēls 4. Skrundas pilsētas teritorijas perspektīvā attīstības plānošana

Vadlīnijas:

- Kompakta pilsētas attīstība.
- Pilsētas teritorijas sašaurināšana atbilstoši demogrāfiskās un ekonomiskās attīstības tendencēm, neapbūvējamās mežu un purvu teritorijas izslēgšana.
- Pilsētvides kvalitātes uzlabošana, prioritāri – centra apbūves zonā.
- Prioritāra rūpniecības un tehniskās apbūves teritorijas attīstība dzelzceļam piegulošajā zonā un pilsētas ZR daļā; ražošanas un loģistikas uzņēmumi.
- Dzīvojamās apbūves zonu labiekārtošana
- Pakalpojumu objektu attīstība pie valsts galvenā autoceļa, vienlaikus sekmējot tā caurlaidību, satiksmes drošību, t.sk., šķērsošanas iespējas un samazinot negatīvo ietekmi uz dzīvojamām zonām
- Dzelzceļa kā nozīmīga transporta koridora attīstība, sekmējot saimniecisko aktivitāti.

Prioritāri attīstāmās teritorijas

Kā prioritāri attīstāmās teritorijas tiek noteiktas lielākās apdzīvotās vietas:

- Skrundas pilsēta;
- Rudbāržu ciems;
- Dzeldas ciems;
- Raņķu ciems.

Šajās apdzīvotajās vietās attīstāmi publiskie un privātie pakalpojumi, kā arī ražošanas teritorijas.

Skrundas pilsētā kā prioritāri attīstāma teritorija noteikta Rūpniecības un tehniskās apbūves teritorija, kas izvietota pie dzelzceļa trases.

Minēto teritoriju attīstības atbalsta pasākumi īstenojami kopīgi ar Skrundas novada pašvaldības sadarbības partneriem un ieinteresētajām pusēm - valsts, privāto, pašvaldību un nevalstisko sektoru, ilgtermiņā nodrošinot ilgtspējīgu Skrundas novada attīstību.

2. *TRANSPORTA UN INŽENIERTEHNISKĀS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA*

Galvenie transporta koridori saista novadu un tā centru ar nacionālās un reģionālās nozīmes centriem.

Starptautiskās nozīmes transporta koridori:

- Dzelzceļa līnija Jelgava – Liepāja (Liepājas un Rīgas virziens; kravu tranzīts); ierobežotā apjomā pasažieru pārvadājumi).
- Valsts galvenais autoceļš A9 (Rīga (Skulte) - Liepāja).

Pārnovadu nozīmes transporta koridori (valsts reģionālie autoceļi):

- Kuldīgas virziens (P116).
- Aizputes virziens (P117).
- Embūtes – Lietuvas robežas virziens (P116).
- Nīgrandes – Ezeres – Lietuvas robežas virziens (P106).
- Kapilārais autoceļu tīkls (valsts vietējie un pašvaldības autoceļi) saista novada mazās apdzīvotās vietas un viensētas ar novada un vietējās nozīmes centriem. Lielāko daļu novada vietējās nozīmes un lauku apdzīvojuma centrus ar novada centru saista nacionālās un reģionālās nozīmes transporta koridori.

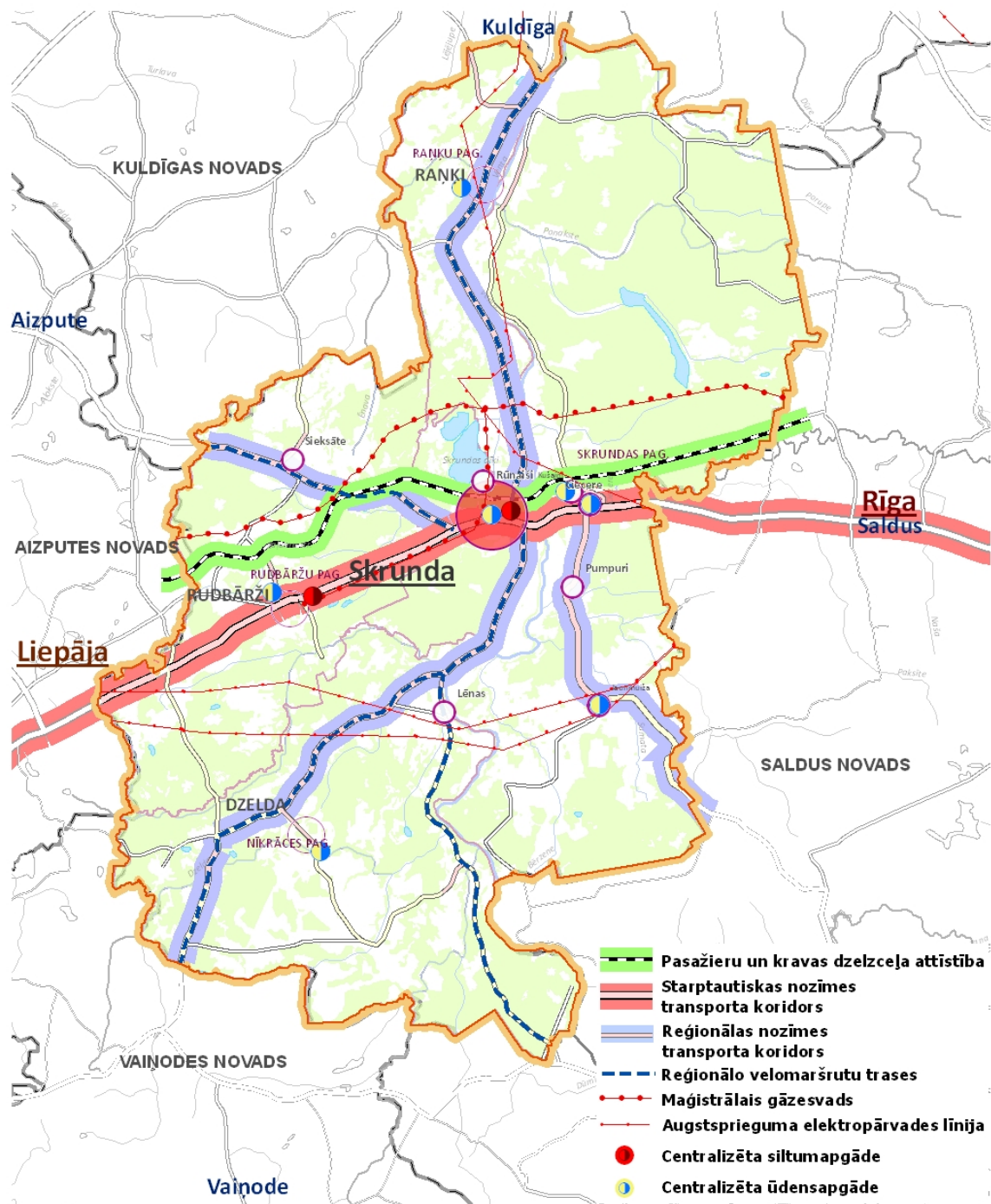
Galvenie maģistrālie inženierkomunikāciju tīkli un objekti:

- Maģistrālais gāzes vads Iecava – Liepāja; gāzes regulēšanas stacija (GRS) „Rudbārži” un maģistrālā gāzesvada Iecava – Liepāja atzars uz GRS „Rudbārži”.
- Elektroenerģijas pārvades tīkla 110 kV un 330 kV gaisvadu līnijas.

Centralizētās ūdensapgādes sistēmas apdzīvotajās vietās:

- Novada nozīmes attīstības centrā - Skrundas pilsētā.
- Vietējās nozīmes attīstības centros - Rudbāržos (Rudbāržu pagastā), Dzeldā (Nīkrāces pagastā).
- Lauku apdzīvojuma centros - Ciecērē, Jaunmuižā un Kušaiņos (Skrundas pagastā), Raņķos (Raņķu pagastā).

Centralizētās siltumapgādes sistēmas darbojas Skrundā un Rudbāržos.

Attēls 5. Skundas novada transporta un inženierinfrastruktūras attīstība

Vadlīnijas

- Nacionālās un reģionālās nozīmes transporta koridoru attīstība.
- Mazo apdzīvoto vietu sasniedzamība.
- Iedzīvotāju mobilitātes nodrošināšana.
- Velomaršrutu tīkla attīstība, gājējiem un velosipēdistiem droša transporta infrastruktūra.
- Kvalitatīva inženierinfrastruktūra apdzīvotuma centros.

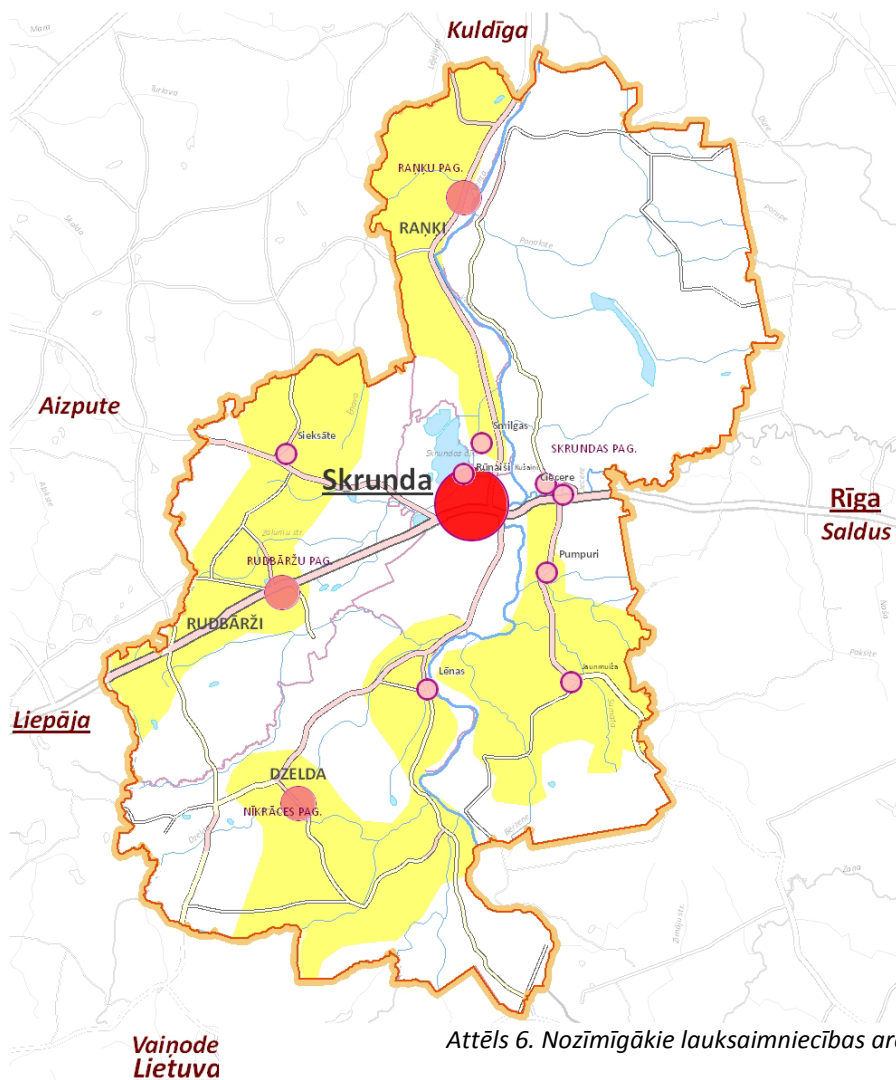
3. LAUKU TELPAS

Lauksaimniecības un mozaīkveida lauku attīstības teritorijas

Lauksaimniecības un mozaīkveida lauku attīstības teritorijas izvietotas teritorijas ZR daļā, Ventas kreisajā krastā Rudbāržu – Sieksātes apkaimē, Nīkrāces pagastā un Jaunmuižas apkaimē.

Vadlīnijas

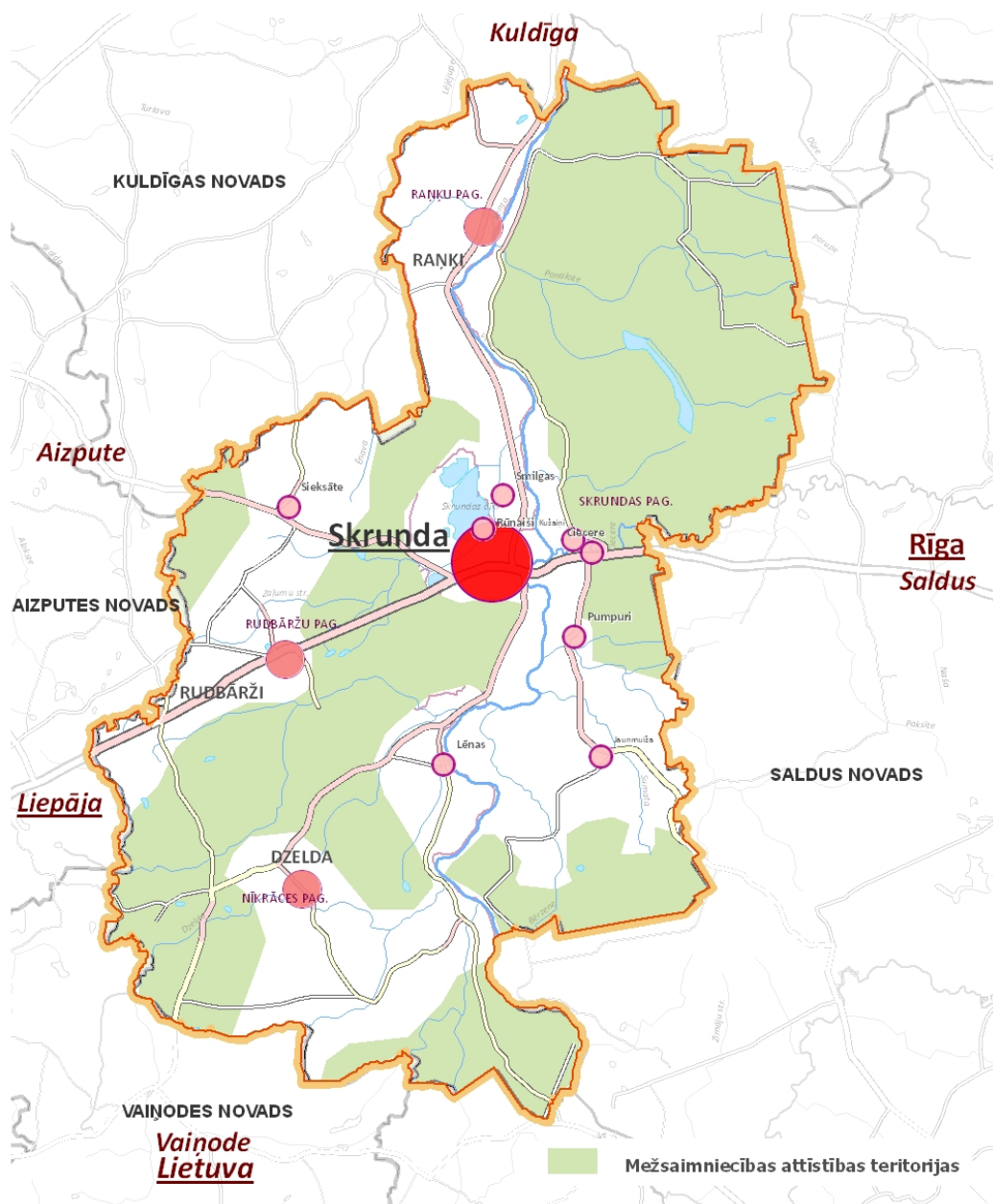
- Saglabāta un izkopta raksturīgā mozaīkveida lauku ainava.
- Zemju saglabāšana un izmantošana daudzveidīgām lauksaimnieciskās ražošanas aktivitātēm.
- Vērtīgo lauksaimniecības zemju efektīvāka izmantošana, meliorācijas sistēmu attīstība.
- Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība.
- Lauksaimniecības kooperatīvu attīstība.
- Lauku darbības daudzveidošana.
- Viensētu apbūve, teritorijas izmantošana tūrismam, mazāk vērtīgo un ainaviski mazāk jūtīgo teritoriju apmežošana un izmantošana alternatīvajā energoapgādē.

Attēls 6. Nozīmīgākie lauksaimniecības areāli

Mežsaimniecības attīstības teritorijas

Mežsaimniecības attīstības teritorijas visvairāk koncentrētas novada ZA daļā, Ventas labajā krastā ar zemu lauksaimniecības zemju īpatsvaru un apbūves blīvumu, kā arī centrālajā un DA daļā.

Attēls 7. Nozīmīgākās mežsaimniecības teritorijas

Vadlīnijas

- Ilgtspējīga mežsaimnieciskā izmantošana, atjaunojot meža resursus un apmežojot mazvērtīgās lauksaimniecības zemes.
- Mežizstrāde un kokapstrāde ar augošu produktu pievienoto vērtību.
- Meža izzinošās, rekreatīvās vērtības pilnvērtīga izmantošana.
- Bioloģiski un ainaviski vērtīgo teritoriju saglabāšana.

Dabas, ainaviski un kultūrvēsturiski vērtīgās teritorijas

Dabas daudzveidības faktori:

- Lielās ar mežu klātās platības (īpaši teritorijas ZR).
- Ventas un tās pieteku ielejas.
- Dīkšaimniecības, kurās izveidojušās dzīvotnes ūdensputniem.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas:

- Eiropas nozīmes teritorijas (ietilpst NATURA 2000 tīklā) – dabas liegumi “Ventas un Šķerveļa ielejas”, “Skrundas zivju dīķi”.
- 8 ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi.
- Aizsargājamais dendroloģiskais stādījums “Rudbāržu mežaparks”.

Vērtīgās ainavas:

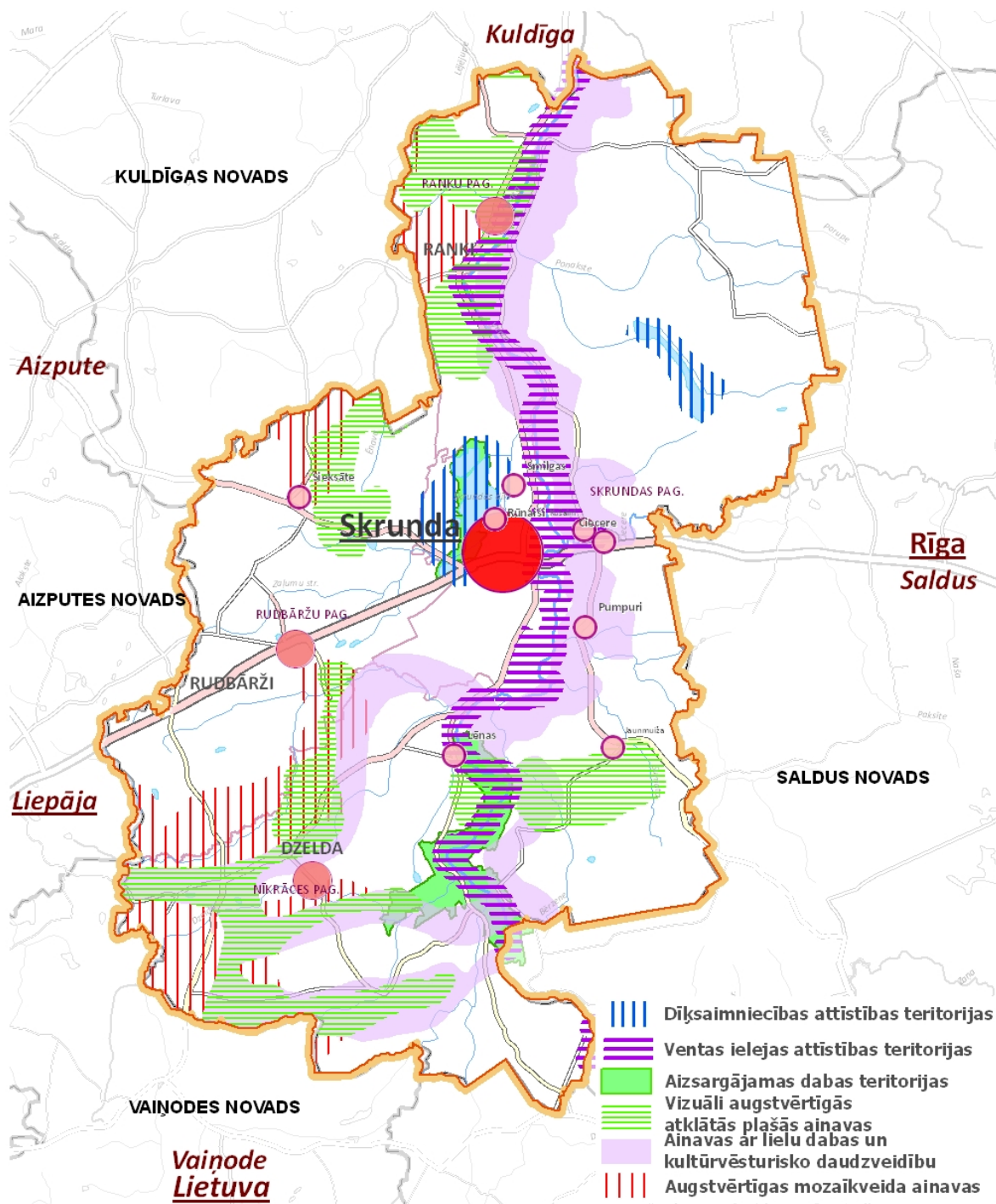
- Augstvērtīgās mozaīkveida ainavas.
- Ainavas ar lielu dabas un kultūrvēsturisko elementu daudzveidību.
- Vizuāli augstvērtīgākas atklātās plašās ainavas.

Aizsargājamie kultūras pieminekļi - 4 arhitektūras, 13 arheoloģiskie, 1 mākslas piemineklis, 1 vēsturiskā notikuma vieta, citi kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti.

Kā galvenās ūdens teritorijas tiek izdalītas Ventas ielejas zona un dīkšaimniecības teritorijas (Skrundas zivju dīķi, Niedras dīķi).

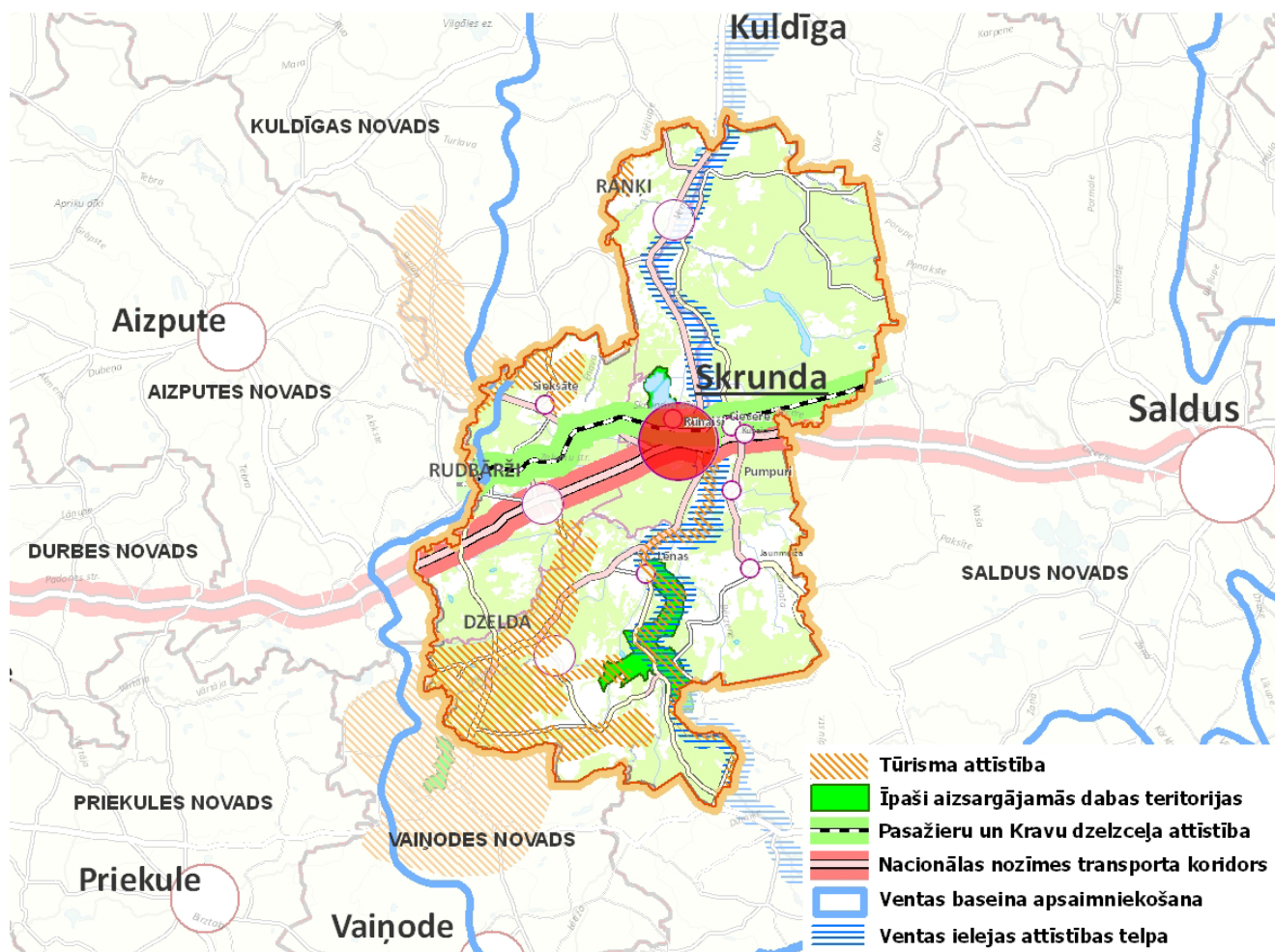
Vadlīnijas

- Dabas daudzveidības saglabāšana, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrāde un ieviešana.
- Ainaviski vērtīgo lauksaimniecības zemju saglabāšana.
- Rekreācijai un izziņai nozīmīgo dabas teritoriju, kā arī vizuāli augstvērtīgo, kultūrvēsturiskajiem elementiem bagāto ainavu un kultūras pieminekļu izmantošana tūrisma attīstībai,
- Ventas ielejas zonas daudzfunkcionāla izmantošana, t.sk. tūrismam un rekreācijai un dabas vērtību saglabāšana.
- Zivsaimniecībai nozīmīgo teritoriju saglabāšana un izmantošana.
- Īpaši aizsargājamo teritoriju dabas vērtību aizsardzība (Skrundas zivju dīķi, Ventas un Šķerveļa ielejas).

Attēls 8. Dabas aizsardzības un ainaviski vērtīgās teritorijas

4. KOPĪGO INTEREŠU TERITORIJAS

Attēls 9. Kopīgo interešu teritorijas

Skrundas novada telpiskās attīstības perspektīvā tiek noteiktas kopīgo interešu teritorijas ar citām pašvaldībām:

- Transporta koridoru attīstība – infrastruktūras uzlabošana (sadarbība ar atbildīgajām valsts iestādēm un pašvaldībām)
- Ventas baseina apsaimniekošana: vides aizsardzība, ūdensobjektu atbilstošas kvalitātes nodrošināšana (sadarbība ar Ventas baseinā ietilpstošajām pašvaldībām, pārrobežu sadarbība).
- Ventas ieleja apsaimniekošana – rekreācija un tūrisms, ainavisko vērtību saglabāšana un izkopšana, ūdens kvalitātes un zivju resursu aizsardzība (sadarbība ar Saldus, Kuldīgas, Ventspils novadiem un Ventspils pilsētu, pārrobežu sadarbība).
- Tūrisma attīstība ainaviski un kultūrvēsturiski vērtīgajās Rietumkursas augstienes teritorijās (sadarbība ar Vainodes, Kuldīgas, Aizputes novadiem). Kopīgi tūrisma maršruti ar apkārtējām pašvaldībām, piemēram, tūrisma maršruts: „Mazais

Kurzemes loks” (Liepāja – Grobiņa – Apriķi – Aizpute – Kazdanga – Skrunda – Durbe – Liepāja).

- Dabas lieguma “Ventas un Šķerveļa ielejas” dabas vērtību aizsardzība un izmantošana dabas tūrismā (sadarbība ar Saldus novadu).
- Sadarbība ar apkārtējām pašvaldībām izglītības jomā, veidojot konkurētspējīgu un daudzveidīgu izglītības piedāvājumu Skrundas novada izglītības iestādēs, īpaši Skrundas Profesionālajā vidusskolā.

ATBILSTĪBA UN SASKAŅOTĪBA

Saskaņotība ar Nacionālas nozīmes plānošanas dokumentu “Latvija 2030”

Latvija 2030 ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam. Dokuments ir Latvijas hierarhiski augstākais ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments. Stratēģijas galvenie uzstādījumi ir laimīgs cilvēks labklājīgā valstī, ilgtspējīgs un veselīgs dzīvesveids, radoša, iecietīga un toleranta sabiedrība, sadarbībā radīta konkurētspēja un valsts kā ātrspējas partneris. Kuldīgas novada attīstības programma 2014.- 2020. gadam veidota saskaņā ar Latvija 2030 noteiktajiem virzieniem un prioritātēm.

„LATVIJA 2030” PRIORITĀTES	ATBILSTOŠIE ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS UZSTĀDĪJUMI
1. Kultūras telpas attīstība	SM2 Sakopta dzīves un atpūtas vide
2. Ieguldījumi cilvēkkapitālā	SM1 Sociāli un ekonomiski aktīva sabiedrība
3. Paradigmas maiņa izglītībā	SM1 Sociāli un ekonomiski aktīva sabiedrība
4. Inovatīva un ecoefektīva ekonomika	SM3 Daudzveidīga ekonomiskā vide IP3 Sociālo un ekonomisko aktivitāšu attīstība
5. Daba kā nākotnes kapitāls	SM2 Sakopta dzīves un atpūtas vide IP2 Kvalitatīva vide un ilgtspējīgi apsaimniekoti resursi
6. Telpiskās perspektīvas attīstība	Telpiskās attīstības perspektīva
7. Inovatīva pārvalde un sabiedrības līdzdalība	SM1 Sociāli un ekonomiski aktīva sabiedrība IP4 Sadarbība ekonomiskai izaugsmei

Tabula 1: Saskaņotība ar „Latvija 2030”

Saskaņotība ar Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumu

Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2006.-2026.gadam ir reģiona ilgtermiņa plānošanas dokuments. Reģiona telpiskai attīstībai noteikti trīs vispārējie mērķi. Dokuments nosaka 3 telpiskās struktūras attīstības virzienus: spēcīgi un dinamiski centri, kvalitatīva vide un daudzveidīgām aktivitātēm pieejamas lauku teritorijas, kā arī augstas kvalitātes infrastruktūra un satiksme.

REĢIONA TESPISKĀS ATTĪSTĪBAS VISPĀRĒJIE MĒRĶI	ATBILSTOŠIE ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS UZSTĀDĪJUMI
1. Integrēta attīstība un konkurētspēja	SM3 Daudzveidīga ekonomiskā vide IP4 Sadarbība ekonomiskai izaugsmei
2. Ilgtspējīga attīstība	IP2 Kvalitatīva vide un ilgtspējīgi apsaimniekoti resursi
3. Augsta dzīves kvalitāte	IP2 Kvalitatīva vide un ilgtspējīgi apsaimniekoti resursi

Tabula 2: Saskaņotība ar Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumu

Saskaņotība ar Kurzemes plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības prioritātēm

Kurzemes plānošanas reģiona Rīcības plāns 2010.-2013. gadam ir reģiona vidēja termiņa plānošanas dokuments, tajā noteiktas 5 ilgtermiņa attīstības prioritātes:

REĢIONA TESPISKĀS ATTĪSTĪBAS VISPĀRĒJIE MĒRĶI	ATBILSTOŠIE ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS UZSTĀDĪJUMI
1. Prioritāte Nr.1: Reģiona apdzīvotības struktūras saglabāšana	SM2 Sakopta dzīves un atpūtas vide Telpiskās attīstības perspektīva (apdzīvojuma struktūras attīstība)
2. Prioritāte Nr.2: Daudzveidīgu un konkurētspējīgu pakalpojumu attīstība un to pieejamības uzlabošana reģionā	SM3 Daudzveidīga ekonomiskā vide IP1 Mūsdienīgi pakalpojumi
3. Prioritāte Nr. 3: Energoefektīvas un ilgtspējīgas saimniekošanas veicināšana reģionā	SM3 Daudzveidīga ekonomiskā vide IP2 Kvalitatīva vide un ilgtspējīgi apsaimniekoti resursi
4. Prioritāte Nr.4: Zinātnes, pētniecības un uzņēmējdarbības attīstība reģionā	SM3 Daudzveidīga ekonomiskā vide IP3 Sociālo un ekonomisko aktivitāšu attīstība
5. Prioritāte Nr.5: Efektīvas pārvaldības nodrošināšana reģionā	IP1 Mūsdienīgi pakalpojumi IP4 Sadarbība ekonomiskai izaugsmei

Tabula 3: Saskaņotība ar Kurzemes plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības prioritātēm

ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA

Stratēģiju ievieš, īstenojot Skrundas novada plānošanas dokumentus (attīstības programmu, teritorijas plānojumu, tematiskos plānojumus, lokālplānojumus un detālplānojumus) un realizējot attīstības projektus. Stratēģisko mērķu sasniegšanu izvērtē pirms katrām pašvaldības vēlēšanām, kā arī pirms jauna ES daudzgadu budžeta perioda – 2020.gadā un 2027.gadā.

Lai novērtētu stratēģisko mērķu sasniegšanu, sagatavo Stratēģijas ieviešanas ziņojumu. Ziņojumā ietver:

- vērtējumu par stratēģisko mērķu un ilgtermiņa prioritāšu sasniegšanas progresu;
- vērtējumu par telpiskās attīstības perspektīvas īstenošanas progresu;
- aktualizētus attīstības indikatoru rādītājus;
- vērtējumu par Stratēģijas atbilstību aktuālajām ekonomikas un sociālo procesu tendencēm un politiskajām nostādnēm;
- priekšlikumus Stratēģijas grozījumiem, ja nepieciešams.

Kā indikatori tiek izmantoti 6 Skrundas novada attīstības pamatrādītāji, ar kuru palīdzību novērtēt Skrundas novada attīstību kopumā un salīdzināt Skrundas novada attīstību ar citu Latvijas novadu attīstību.

NR.	RĀDĪTĀJS	RĀDĪTĀJA VĒRTĪBA BĀZES GADĀ	RĀDĪTĀJA VĒRTĪBA PĀRSKATA GADĀ	VĒLAMĀ ATTĪSTĪBAS TENDENCE 2030.GADĀ	DATU AVOTS
1	Iedzīvotāju skaits	5717 (2013.g.)		saglabāts	PMLP
2	Bērnu un jauniešu skaits (0-18 g.)	1065 (2012.g.)		saglabāts	Novada pašvaldība
3	Bezdarba līmenis	11,8% (2013.g.)			NVA
4	Uzņēmumu skaits	464 (2013.g.)			Lursoft
5	TAI rangs	91 (2011.g.)			CSP
6	Iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi novadā	2012.g. aptauja			Skrundas novada pašvaldība organizēta aptauja

Tabula 4: Skrundas novada attīstības izvērtēšanas pamatrādītāji

Pašvaldība nodrošina Stratēģijas ieviešanas ziņojuma pieejamību mājas lapā, organizē diskusiju sabiedrībā par nepieciešamību veikt izmaiņas stratēģiskajos mērķos, vīzijā (nākotnes redzējumā), attīstības prioritātēs un telpiskās attīstības struktūrā.

Stratēģijas ieviešanas ziņojumā ņem vērā arī Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Kurzemes plānošanas reģiona ilgtermiņa plānošanas dokumentu ieviešanas ziņojumus. Par stratēģijas ieviešanas ziņojuma sagatavošanu atbild Attīstības nodaļa.

Dokumentā izmantoto fotogrāfiju avots: Skrundas novada pašvaldība

SKRUNDAS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2014.-2030. GADAM

Izstrādātājs –SIA „Reģionālie Projekti”

Kontakti: Rūpniecības iela 32b – 502, Rīga, LV – 1045, Latvija.

Tel.: +371 67 32 08 09, Fakss: +371 67 32 09 07

e-pasts: birojs@rp.lv

www.rp.lv

**REĢIONĀLIE
PROJEKTI**